

Dincolo de orice opinie și de valoarea intrinsecă a operei de artă, acest bust ce poartă semnătura sculptorului Ion Dimitriu Bârlad, care dăinuie de 25 de ani în fața Muzeului, este un omagiu adus savantului, sculptorului, meșterilor turnători și, nu în ultimul rând, celor care au contribuit la un anumit timp la definirea și impunerea Muzeului ca o instituție de prestigiu.

Prof. Nicoleta ARNĂUTU

MUZEUL VIU

Ca bârlădean înainte de toate, desigur, dar nu mai puțin și ca profesor de literatură la Universitatea ieșeană, sunt bucuros să scriu, în prag de Sărbătorire, la centenar, a Muzeului „Vasile Pârvan”, cum am vorbit și/sau am scris despre Liceul **meu**, “Gheorghe Roșca Codreanu”, dar și despre cel de la care am absolvit, după numai un semestru pe băncile lui, actualul „Mihai Eminescu”, din uriașa clădire destinată inițial unui liceu militar, sau despre Teatrul „Victor Ion Popa”. Școlile, o instituție artistică, un muzeu de prestigiu național (și, fără exagerare, și de potențialul unuia, de istorie și artă, internațional), cărora, iată, în timp li s-au mai adăugat Pavilionul consacrat operei sculptorului și graficianului Marcel Guguianu și „Casa Roșie”, devenită, odată restaurată, Centrul de arte și studii „Mihai Eminescu”, astfel de instituții și spații benefice creației, artelor și receptării lor, formelor de inițiere superioară a unui public de calitate, schimbului de idei și, mai larg, atâtor forme de dezbateră critică, hermeneutică, înalt modelatoare de cultură și gust, tocmai ele au capacitatea reală de a articula dominantele de autentică identitate colectivă, de comunitate citadină, apte să distingă, să întrețină un climat al comuniunii de suflet și de conștiință a apartenenței, supraindividuală și transmisibilă, consolidabilă istoric, în lanțul generațiilor, firesc, statornic, organic.

Bârladul are, metaforic vorbind, dar deloc gratuit, cu vreo complezentă *indulgență* aniversară, propriul său blazon cultural, intelectual, de „vatră” creatoare, generoasă și rodnică în personalități de talie națională, uneori internațională, și în fermenți, de netăgăduit, ai întregii noastre vieți istorice, românești, și ai culturii naționale: Cuza, în istorie, fizicianul Procopiu, Ibrăileanu, marele Tonitza... Și câte alte nume nu ar merita să le continue șirul! Orașe ca al nostru, ca Romanul și Fălticeni, de asemenea, nu după numărul de locuitori se judecă, ci după numele-reper date țării: calitatea, nu cantitatea, da, fără îndoială. Biblioteca municipală „Stroe Belloescu”, amintitoare, cu discreție, însă una, totuși, cu îndreptățit panaș, de o așa de rodnică filantropie boierească, gând „vechi” ațintit către un viitor devenit treaptă în timp: cărțile, lectura – plăcută, germinatoare „zăbavă”, dar și memorie culturală a ceea ce dă mai de seamă o comunitate de viață istorică, liant sub curgerea heraclitică a vremilor și a biografiilor ce leagă „rod” (vocabula – simbol matricial în lirica *baadeanului* Cezar Ivănescu): documente, iconografie, piese muzeale, opere de artă. *Acolo*, în urmă cu un secol, a fost Începutul a ceea ce, iată, celebrăm azi. Să nu-l uităm pe bunul, generosul, *bătrânul* Stroe Belloescu, ctitorul de muzeu!

Am fost de atâtea ori, prin ani, la splendide, substanțiale manifestări culturale bârlădene: conferințe, comemorări, lansări de carte, vernisaje, colocvii și simpozioane, sărbătoriri ca și aceasta de față, unele la cifre (acumulate calendaristic) mai mari decât cea de acum, altele, dimpotrivă, mai mici. Și toate merită, din plin, atenția, implicarea și prețuirea noastră, a tuturor aceluia care, trăind la Bârlad sau **ailleurs**, oriunde în România sau în lumea largă, nu uită/nu uităm că am deschis ochii la lumina vieții aici, în *târgul* lui Tache, Ianche și Cadâr, în cetatea din „Țara de Jos” a Codrenilor și Epurenilor, a lui Vlahuță și Corneliu Moldovanu, a rădăcinilor de neam ale unor Palade și Chiricuță; a unor generoși și fecunzi animatori de viață culturală și înalți slujitori ai școlii, ai catedrei, ai artelor, ca Ștefan Negură, Gheorghe Gâlcă, Constantin Parfene, Hari Zupperman, Traian Nicola, Vasile Timuș, D-ra Asbioviți, Ion Dumitrache, Mihai Darabană, Mihai Nicu, frații Coloșenco, Lucian Raicu, C. D. Zeletin, Doctorul-mecena Constantin Teodorescu... Fără ei, fără însuflețirea, risipa de energie și competența lor, urbea noastră ar fi fost mai săracă la *capitolul*, cum spuneau animatori de altădată, fondatori de publicații periodice, deschizătoare de drum: *minte și*

inimă, românești amândouă, privind **cu încredere** și neapărat activ viitorul.

Ce să evoc mai întâi aici? Pentru mine, Muzeul „Vasile Pârvan” nu înseamnă numai spațiile lui, fondul de exponate și colecții: piese de arheologie, documente istorice, comorile de artă – mai cu seamă donațiile Chiricuță, atât de bogată și valoroasă, Teodorescu și celelalte, ca și tot ce este la Pavilionul Guguianu, apoi celelalte ramuri muzeale, desigur. Elogiindu-le, cum merită cu prisosință, gândul meu merge **cu prețuire și recunoștință**, către *echipa* Muzeului, în frunte cu directorul său, istoricul Mamalaucă, și fragila, dar neobosita Alina Butnaru, organizatoarea edițiilor anuale ale sesiunilor de comunicări științifice, pe teme – generic totdeauna incitante, fecunde, încununată de editarea - **scripta manent** – volumelor „Acta Musei Tutovensis”, sub îngrijirea nemijlocită a aceleiași robace și competente muzeografe, nezgomotos, dar eficient dedicată muncii sale, mult dincolo de limitele unor obligații de *fișă de post*, într-un context administrativ, bine știut, de organigramă de muzeu blocată **sine die**, fapt de natură să ridice la puterea „n” binecuvintele laude adresate întregii eroice *echipe* a Muzeului. Și nu trebuie să uit că tot Alinei i s-a încredințat și misiunea onorantă, deloc ușoară, a monografiei Muzeului ajuns la centenar, cum la invitațiile aceleiași, am fost și eu, ca și alții, invitat la seri culturale, cel mai recent, de pildă, Ion Agârbiceanu – 50 de ani de la moarte. Dar ar fi de neiertat să restrâng ce scriu aici doar la muzeografia de azi. Are *dreptul* oare cineva – oricine ar fi acela – să *uite*, să treacă, așa cum se spune, cu *vederea*, rolul crucial jucat de Doamna Arnăutu în îmbogățirea colecțiilor Muzeului, grație trudei, inteligenței și diplomației d-sale, cu atât de valoroasa donație Dr. Chiricuță, un dar imens făcut de celebrul oncolog clujean, cu *rădăcini* tutovene, bârlădene, Muzeului „Vasile Pârvan”? Niciodată. Muzeul de azi este creația, opera colectivă a lanțului de generații de custozi și muzeografi, în fața osârdiei, devotamentului și rodniciei cărora mă rog/ne rugăm noi, toți cei ce trăim acest ceas aniversar, să ni se primească adâncă plecăciune a inimilor, a sufletelor și a minților noastre.

Un mare muzeu – o poți vedea oriunde în largul lumii: la Louvre, la Prado, la British Museum, la Florența și Vatican, la Gugenheim sau în Amsterdam, la Ermitaj – e **viu, trăiește** prin vitalitatea *dialogului* continuu al curatorilor săi, muzeografi creativi, subtili și îndrăzneți cu publicul, de la copiii de școală cu dascălii lor până la **iubitorii de artă, de cultură, de toate vârstele**, aceiași cu marii **cititori** ai bibliotecilor, melomani, cinefili, **theater goers** și... **doar selectiv**, telespectatori.

Vivat, crescat, floreat ! – Muzeului „Vasile Pârvan” din Bârlad –, dar **al țării întregi** (i-ar trebui o publicitate **rodnic agresivă, pe măsură**). **Înaltă și caldă prețuire celor ce-i dau viață!**

Prof. univ. dr. Nicolae CREȚU, Iași

Urez Muzeului Vasile Pârvan din Bârlad, ajuns la Centenar, viață lungă, bogăție crescătoare în exponate, vizitatori mulți și interesați, spor în cercetarea științifică și sănătate celor ce-i servesc nobilul altar!

Mi-am petrecut adolescența în mijlocul exponatelor lui, în perioada când exista ca pinacotecă la Casa Națională „Stroe Belloescu” și-l avea custode pe **Dimitrie Tarază**, sculptor în lemn, spirit cultivat și suflet mare, artist multiplu, lumină nestinsă în aduceri aminte.

Condus cu știință și destoinicie, Muzeul Vasile Pârvan a ajuns la o vârstă nestoriană. El a rămas în sufletul meu o permanență. Îmi face bine s-o mărturisesc.

București, 3 ianuarie 2014

Prof. univ. dr. C. D. ZELETIN,
președinte de onoare al Academiei Bârlădene